

СССР СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 НОЯДАН ЧИҚА БОШЛАГАН 3 декабрь 1974 йил, сешанба № 282 (16.066). Баҳоси 2 тўғри.

ПАРТИЯ-ХУЖАЛИК

АКТИВНИНГ ЙЎГИЛИШИ

ТЕРМИЗ, 2 декабрь. (УзТАГ). Бугун бу ерда Сурхондарё области партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Область ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш соҳасидаги ишларни янада жадаллаштириш тўғрисида...

ФАЗО ҚАХРАМОНЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ТАСС АХБОРОТИ

„СОЮЗ-16“ ПАРВОЗДА

«Союз» (СССР) ва «Аполлон» (АҚШ) космик кемаларини эксперимент мақсадида биргаликда учуришга тайёргарлик қўриш совет программасига мувофиқ 1974 йил 2 декабрь Москва вақти билан соат 12 дан 40 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-16» космик кемаси учирилди.

Космик кемани кома командири Совет Иттифоқи Қахрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси полковник Анатолий Васильевич Филипченко билан борт инженер Совет Иттифоқи Қахрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Николай Николаевич Рукавишниковлардан иборат составдаги экипаж бошқариб бормоқда.

Орбитал учини программаси «Союз» кемасининг биргаликда учини талабларига мувофиқ модернизация қилинган борт системаларини синаб кўришни, илмий ва илмий-техникавий тадқиқотлар ўтказишни, шунингдек халқ хўжалик вазибаларини ҳал этини учини маълумотлар олиши мақсадида ер юзасининг айрим участкаларини кузатиш ва фотосуратга олишни кўзда тутди. «Союз-16» кемаси 1975 йилда Совет-Америка экспериментарида қатнашадиган кемадан фарқ қилмайди.

«Союз-16» кемасининг экипажи билан барқарор радио ва телевизион алоқа боғлиқ турибди.

Совет бошқарува маркази Совет Иттифоқи территориясида жойлашган кузатиш станциялари ҳамда жорон океани акваториясининг турли районларида турган илмий-тадқиқот кемалари ёрдамида «Союз-16» космик кемасининг учини бошқариб турилибди ва олинатган ахборотлар ишлаб чиқишмоқда.

Космонавтар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Кема бўмаларида ердига яқин шароит сақланмоқда.

Космонавтар А. В. Филипченко билан Н. Н. Рукавишников белгиланган учини программасини бажаришга киришдилар.

«Союз-16» кемасининг командири Анатолий Васильевич Филипченко

Совет Иттифоқи Қахрамони СССР космонавт-учувчиси, полковник Анатолий Васильевич Филипченко 1928 йил 26 февралда Воронеж областининг Давидовка қишлоғида туғилди. Етти йиллик мактабни ташлаб қолгандан кейин тоқар бўлиб ишлади, харбий-ҳаво кучлари мактабиди, сўнгра эса Чугуевдаги харбий авиация билим юртида ўқиб, уни илмий диплом билан ташлабди. А. В. Филипченко 1951 йилдан бошлаб Совет Армиясининг авиация қисмларида хизмат қилди, 1961 йилда Кизил Байрор ордени (ҳозирги вақтда Ю. А. Гагарин номи) харбий-ҳаво академиясини сирдан ташлабди.

«Союз-16» кемасининг борт инженери Николай Николаевич Рукавишников

Совет Иттифоқи Қахрамони СССР космонавт-учувчиси Николай Николаевич Рукавишников 1932 йилда Томск шаҳрида туғилди. У 1951 йилда ўрта мактабни, 1957 йилда эса, Москвадаги инженерлик-физика институтини ташлабди. Н. Н. Рукавишников институтини битириб чиққанган кейин конструкторлик бюросида ишлади, бу ерда кўпгина инженерлик проблемаларини ишлаб чиқишда актив қатнашди. Николай Николаевич 1967 йилда космонавтар оtryадаги қабул қилиб олинди. Н. Н. Рукавишников ўзининг биринчи космик парвозини 1971 йил апрелда «Союз-10» кемасида амалга оширди.

Шуниси қизиқки, Байконур космодромидан старт берилган учун бошқариладган йиғирма уч парвоздан бирортаси вақтида ҳам ҳаво булутли бўлмади. Йиқ фазода ҳаво аининг пайида училмаслигини эмас, буни шундай бир нарса деб ҳисоблайликки, космодромда бахтир аънава вужуда келгани, шунга мувофиқ кўёш космодромнинг ҳамма захматкашлариға байрор кайфиятини сахиялик билан армуғон этди. Уларнинг истабодлари ва қизиқишлари, уларнинг осон бўлмаган меҳнатлари учун байрам кайфияти тўхфа қилади.

БОЙКОНУРНИНГ САХИЙ ҚУЁШИ

«СОЮЗ-16» КЕМАСИ ПАРВОЗ ҚИЛГАН ЖОИДАН РЕПОРТАЖ

Байрамлардагидек нурафшон этиб юборди. Ҳа, бу ханиша кемани курувчи юзлаб ва минглаб кишилар ҳамда уни қонинга йўлаб келувчилар учун катта байрам. Конструкторнинг ҳизматлари ва металлургнинг пичларидан тортиб то кеманинги космик трансаси барча элементларини гоат нозик математик ҳисоби билан тугайдиган жуда улкан меҳнат орта қолди.

Космонавтарнинг заминда ўтказган кейинги кунлари гоат қизиғи бўлди. «Космонавт» меҳмонхонасининг атрофини ўраб олган парк хиёдонлари эрта саҳардан космонавтарнинг загори олимпиада костюмлари кўзга ташланарди. 20 минутлик югуриш, 20 минут бадан тарбия, совуқ душга чўмилишга ҳам шунча вақт ажратилган. Шундан кейин монтаж-синав комплексиде кундалик иш бошланади—скафандрлар ўлчаб кўрилади, кематга ўрнатилган магнит-

воз лочинлари Владимир Шаталов ва Георгий Березговий, Совет-Америка экспериментарида «Союз» кемаси биринчи экипажининг командири Алексей Леоновлар туришди. Этувчи ракета ёқилги билан тўлдирилди. Филипченко ва Рукавишников ўз кемаларини шайлаган, уларни парвозга тайёрлаган уларча кишиларга ташқурув ихзор этдилар. — Старт олади ҳажмонлари ортада қолган эндиғи пайида асосан нималар тўғрисида фикрлангилар? — деб сўради биз эндиликдан. — Ишқилиб шомоллаб қолишдан ҳуд асрасин, — деб ҳазиллашди Филипченко. Биз старт майдонидан бир километр нарида жойлашган кузатув пунктига йўл оламиз.

СУРХОН ДИЁРИДА ШОДИЁНА

ТЕРМИЗ, 2 декабрь. («Совет Узбекистони» мухбиридан телефонда олинди). Сурхон воҳасининг меҳнат аҳли тўқтинчи беш йиллигининг тўртинчи белгиловчи йили улутвор вазибаларини меҳнатга аjoyиб ютуқлар билан ажунламоқдалар. Улар бу йили табиат ишқилари ва мисли қўрилмаган сув танқислигини мардонавор енгиб, давлатга пахта сотини юзасидан зиммага олинган социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар. Ванганга 451 миң тонна, шу жумладан тўқимачилик санаоти учун энг қиматли хом ашё

— 137 миң тонна илгична тоғлали пахта тошпирилди. Бу пландагидан 41 миң тонна кўп. Ана шу воқеа муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сурхондарёликлар билан яқунламоқдалар. Табриқнома Сурхондарё области меҳнатчиларини беҳад қувонтирди. Шу шоднага бағишлаб, 2 декабрда Термиз шаҳрида кўп кишилик митинг бўлиб ўтди.

Каримов пахтакорлар меҳнатига берилган бу улкан баҳо ва қизгин кутовлар учун областининг барча меҳнатчилари номидан КПСС Марказий Комитетига, шаҳсан ўртоқ Л. И. Брежневга қизгин миннатдорчилик изҳор этди. Сурхондарёликлар, деди ноғич, партия-хўжалик гамхўрлигига жавобан меҳнат-деҳқонларга қўрсатган оталарча меҳнат аҳлининг сиёсий ва меҳнат активлиги беқиёс ўсганлиғи ҳақида гапириб, 1975 йилда Ваганимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлаш учун бир ғайрат

ЧЕТ МАМЛАКАТЛАР БИЛАН ДЎСТЛИК ВА МАДАНИЙ АЛОҚА ҚИЛУВЧИ СОВЕТ ЖАМИЯТЛАРИ СОЮЗИНИНГ УЧИНЧИ БУТУНИТТИФОҚ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

КПСС Марказий Комитети чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзи учинчи Бутуниттифоқ конференцияси иштирокчилари ҳамда ана шу жамиятларнинг барча аъзоларини сакимий табриқлайди. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятларининг, совет жоматчилигининг ана шу оммавий ташкилотларнинг фаолиятида ленинча интернационализм принциплари, халқлар ўртасидаги тинчлик ва дўстлик, социал ва миллий озодлик голлари ўз ифодасини топгандир. Совет дўстлик жамиятлари союзи амалга оширейтган катта ва фойдали иш Совет Иттифоқи халқлари билан социалистик мамлакатларнинг халқлари ўртасидаги қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга, ўзининг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги учун курашайтган мамлакатларнинг халқлари билан бирдамлиқни мустаҳкамлашга, Совет Иттифоқи билан муносабатларни ахшилш учун, тинчлик ва халқлар хазфислиғи учун курашайтган чет мамлакатлардаги жоматчилик кенг доираларининг куч-ғайратларини бирлаштиришга ёрдам бермоқда.

Конференцияда Совет Иттифоқининг жаҳондаги кўпгина мамлакатлардан келган дўстларнинг вакиллари қатнашайтганлиғи совет кишилари чет мамлакатлардаги жоматчиликнинг кенг табақалари билан актив алоқа қилиб келётганлиғининг далилидир. Чет мамлакатларнинг СССР билан дўстлик қилувчи жамиятларининг Совет Иттифоқи тўғрисидаги ҳақиқатини тарқатиш, совет халқи билан ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлиқни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш борасидаги актив ва бегараз фаолиятига совет жоматчилиғи қизгин миннатдорчилик билдиримоқда, ана шу олжаноб ишда уларнинг серфаётган куч-ғайратларини тушуниб, меҳад бермоқда. Дўстлик жамиятлари союзининг учинчи Бутуниттифоқ конференцияси СССРда чет мамлакатлар жоматчилиғи билан маданий алоқа қилувчи ташкилотлар вужудга келганлиғини 50 йиллиғига тўғри келмоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети конференция иштирокчиларини, совет дўстлик жамиятлари союзининг кўпдан-кўп активларини ана шу тарихий сана билан қизгин табриқлайди ва уларга халқлар ўртасида дўстлик ҳамда тинчлик учун курашда янги-янги катта муваффақиятлар тайилди.

Совет халқининг мамлакатини иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожлантириш соҳасида кейинги вақтларда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритганлиғи тўғрисида, КПСС XXIV съездининг Тинчлик программаси муваффақиятли равишда амалга оширилайтганлиғи тўғрисида Совет Иттифоқининг халқро майдондаги обуэтибори анча ўси. Социалистик мамлакатларнинг сиёсати, барча прогрессив ва тинчликсевар кучларининг кураши тўғрисида халқро вазиыта ижобий ўзгаришлар содир бўлди, «совуқ уруш»дан халқро кескинлиқни юмшатиш томон бўрилишга эришилди, социал тузуми турлича бўлган давлатлар ўртасида тинч-тоғув яшаш принципларининг қарор топишига эришилди.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзи ана шундай янги кўлай шароитларда совет халқи билан бошқа мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлиқни мустаҳкамлашга янада активроқ ёрдам бериши; жаҳон жоматчилигининг Совет Иттифоқи халқининг барча соҳаларида Совет Иттифоқи эришган муваффақиятларга бўлган ва тобора ўсиб бораётган қизиқишларини тўлароқ қондириши, мамлакатини тўғрисида бор ҳақиқатини ер юзининг ҳамма жойлариға ётқизиши керак. Совет дўстлик жамиятлари союзининг факри вазиысани яна шундан иборатки, у совет кишиларини интернационализм руҳида тарбиялашга ёрдамлашди, жоматчиликнинг гоат кенг доираларини ўз фаолиятига жалб эттиш; мамлакатини меҳнаткашларини ҳоржики мамлакатларнинг халқлари тарихи, маданияти ва ҳаёти билан, халқ оқимасининг демократия ва социал тараққиёт учун кураши билан таништириши лозим.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ЎРТОҚ Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ ТОЖИКИСТОНДА БЎЛИШИ

ДУШАНБА, 1 декабрь. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитети Сибсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Тожикистон ССРнинг партия ва совет активи билан учрашди. Учрашувда Тожикистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрлар, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секреторлари, Тожикистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Ўртоқ Н. В. Подгорний республика Халқ хўжалик ютуқлари виставкасини бориб кўрди. Юбилей шарафига янги экспозиция очилди. Бу экспозиция тўққизинчи беш йиллик тошпириқларини муваффақиятли бажариш учун муносабалашайтган санаот ва кишлоқ хўжалиғи меҳнаткашларининг муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилади. Республика раҳбарлари, тантаналарга келган делегацияларининг бошлиқлари ҳам шу ерда бўдилар. Ўртоқ Н. В. Подгорний фахрий меҳмонлар дафтарига ўз таассуротларини ёзиб қолдириди. Тожикистон ССР ташкил этилганлиғи ва Тожикистон Компартияси тузилганлиғининг 50 йиллиғига бағишланган юбилей тантаналарида қатнашган ўртоқ Н. В. Подгорний шу кунги Душанбадан Москвага жўнаб кетди. Аэропортда Н. В. Подгорнийни КПСС Марказий Комитети Сибсий бюроси аъзолариға кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Расулов, Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. Холов, республика Министрлар Советининг Раиси Р. Набиев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрлар, жоматчилик вакиллари, тантаналарда қатнашган делегацияларининг аъзолари сакимий кузатиб қолдилар.

1 декабрда ўртоқ Н. В. Подгорний Москвага қайтиб қолди.

Table with 2 columns: Country/Region, Value. Includes USSR, Uzbekistan, Tajikistan, etc.

Жалқ контроли Саҳифаси

СОВЕТ ЎЗБЕКISTОНИ

Тежамкорлик — туман бойлик
* Меҳнаткашларга кино хизмати юксак даражада бўлсин.
* Планлаштириш интизоми — муваффақият гарови. * Шамолга созурилган пуллар.

ЎЗБЕКISTОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА ПЛАНЛАШТИРИШДАГИ ЧАЛҚАШЛИКЛАР

Ўзбекистон ССР Санаят-қурилиш материаллари министрига қарашли ишлаб чиқариш корхоналарида тўқтинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа аниқланди. Министрлик бундан яна мақсулот ишлаб чиқариш ўтган йили 1970 йилдагига нисбатан анча ўсди. Беш йилликнинг ўтган даврида пландан ташқари 148 минг тонна цемент, 6 миллион шартли дона шифер, 483 шартли километр қуурлар тайёрланди.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети аяндида министрликка қарашли барча корхоналарда КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари бажарилишининг боришини тегишлик ва ишда ютуқлар билан бирга намчиликларга ҳам йўл кўйилмаётганини аниқлади. Бундай камчиликлар айланиб, планлаштириш ва давлат план-топшириқларининг бажарилишида рўй бермоқда. Министрликка қарашли корхоналарда йил ва наарал даврида план кўрсаткичлари бир неча марта ўзгартирилган бўлиб ишлаб чиқариш ҳажмини оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Шу йил даврида 42 та корхонадан 8 тасида мақсулот реализация қилиш планига 6 марта, 25 та корхонада эса 4—5 марта ўзгариш киритилган.

Министрликка қарашли бир натор корхоналар белгиланган план-топшириқларини мунтазам бажармаётганлар. Масалан, шу йилнинг ўтган ойи даврида урта норхонада мақсулот реализация қилиш плани ўзгаришга учиради, бешта корхонада эса ишлаб чиқариш суръати ўтган йилдагига қараганда пасайиб кетди. 11 та норхона яна мақсулот ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқларини бажаргани йўқ. Министрлик бундан юмшоқ том ёлпизлар ишлаб чиқариш плани 77 процент, деворбоп материаллар 98,9 процент, керамзит материаллар 82 процент, ойна ишлаб чиқариш топшириқи 97 процент қилиб бажарилди, холос. Министрликка қарашли норхоналар мақсулот нўнатиш планини мунтазам бажармай келимоқдалар. Шу йилнинг ўзига истеъмолчи норхоналарга ва ташкилотларга 28 миллион дона гипс, 1,35 миллион квадрат метр рублидон, 3,6 минг тонна оҳан кам етказиб берилди.

Министрлик раҳбарлари шунга қарамал фонд интизомини мустақамлаш учун зарур тадбирларни амалга оширмаётганлар. Сифатсиз мақсулот нўнатиш ва вагонларга тайёр мақсулотларни нормадан ан ортиқ ҳоллари мунтазам содир бўлиб турибди. Оҳангарон цемент комбинати директори ўртоқ Буджерақ уш йил даврида Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Глазстройиндустрия» ташкилотига шартномада белгиланганидан 15 минг тонна, Чирчиқ қурилиш материаллари комбинатида 2,5 минг тонна, «Самаркандстрой» трестига эса 1000 тонна бошқа сортдаги цементни йўнатган. Мақсулотни юксак пайтда ҳар бир вагонга 3-15 тонна цемент кам жойланган. Комбинат адрисига шу йилнинг ўзига сифатсиз мақсулот йўнатгани учун савдо ташкилотлардан 40 та шикоят келди.

Ўзбекистон ССР Санаят-қурилиш материаллари министрлиги мақсулот сифатини яхшилаш учун зарур тадбирларни белгиламаётган. Айниқса, қурилиш ташкилотларига йўнатилган гипс, линолеум, толь ва изоляция мақсулотлари сифатсиз бўлмоқда. «Ўзбекорол» комбинати шу сабабли турли ташкилотлардан қўлаб шикоят олади. Бу норхонада директор ўртоқ Ақопов олийк планлар мунтазам 38-77 процент атрофда бажарилиб, бунинг устига нўнда сифатсиз мақсулотлар тайёрланмоқда. Комбинат шу йилнинг июль ойида сифатсиз бўлган учун ташкилотларга толь нўнатиш тўхтатиб қўйди. Ромен тажриба заводига юборилган сифатсиз мақсулот норхонага 21 минг сўм зарар келтирди. Комбинатда ўз-назиған тегишлик пайтда мазкур норхона истеъмолчи ташкилотларга 127,3 минг сўмлик мақсулотни ҳам йўнатган маълум бўлди.

Министрлик ходимлари янги ишлаб чиқариш қураётганлари қабул қилиб олиш пайтда белгиланган тартибни қўлол тарзда бузмаётганлар. Янги объектлар қўл намчиликлари билан қабул қилиниб олинмоқда. Бу эса ўз набастида ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатяпти. Ана шу сабабли шу йилнинг август ойида толь ишлаб чиқариш қураётганлари 39 процент, томпоб нартон 45 процент, сараланган шалга 64 процент, гипс пишириш қуввати 82 процент ўзлаштирилди, холос.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети тегишлик йилларнинг комитет мажлисида муҳокама қилиб, республика Санаят-қурилиш материаллари министрлиги раҳбарлари диққат-эътиборини план интизомини мустақамлаш ва давлат план топшириқларининг бажарилишида йўл кўйилмаётган камчиликларни тугатиш вазифасига қаратди. Камчиликларга қўл кўйгани учун Оҳангарон цемент комбинатининг директори Буджерақ ва «Ўзбекорол» комбинатининг директори Ақопов ўртоқларга вилвор эълон қилди.

ИЛГОР ТАЖРИБА КЎМАҚДОШЛАР

Халқ контроли группасига партия раҳбарликини қувайтириш Наманган шаҳридаги ағри газламалар комбинати партия ташкилотининг диққат-эътиборида турибди. Корхона халқ контроли группасига партия комитети секретарининг ўринбосари Аҳмадали Ақбаров раислик қилмоқда. У ўз ишига пухта, тажрибали халқ назоратчисидир. Марказий группа аъзолари қилиб сайланган 26 кишининг қўлилик қисми коммунистлар, ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида бой тажриба тўплаган турли касб эгалари. Яқинда корхона партия комитети халқ контроли группасининг фаолияти тўғрисида группараиси Аҳмадали Ақбаровнинг

ҳисоботини эшитди ва группа кўчма қонилиқ деб топди. Комбинат халқ контроли группаси ўзининг перспективаси ва қавартал иш планига эга. Ҳар ойда ўтказилмайдиган тегишлик ва рейдларга 148 халқ назоратчисидан ташқари қўлаб мутахассислар ва ишчилар жалб қилинмоқда. Шу йилнинг ўзига ўтказилган 29 та рейдда 220 дан ортиқ киши қатнашди. Асосий эътибор мақсулот сифати, пилани хиллаш ва оморларда яхши сақлаш меҳнат интизомини мустақамлаш каби ишларга қаратилди. Тегишлик ақуларни группа ҳамда ишлаб чиқариш бригадалари аъзолари ўртасида муҳокама қилиниб, тегишлик тадбирлар белгиланди. Мана, тегишлик натижаси: ҳозир бир килограмм

ипак қалама олиш учун аввалги 4,4 килограмм ўрнига 3,7-3,8 килограмм пилла сарфланмоқда. Туқувчилик ҳисобида эса мақсулот сифати анча яхшиланди. Комбинат бундан ташқари танархи кескин арзонлашди. Бу муваффақиятларда А. Сулаймонов, А. Юсупов, Х. Тошпўлатов, А. Холмиров ва тегишликларнинг ҳиссалари катта бўлди. Улар рейд ва тегишликларда анди қатнашиш билан бирга, ўзлари ишлаган участкаларда ишнинг сифатини бажарилиши ва томи ашёнинг тежаб-терғаб сарфлалишидан қўз-қулоқ бўлиб туришбди.

А. ХАРИКОВ,
Наманган шаҳар халқ контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири.

ЭЪТИБОРДАН ЧЕТДА БЎЛМАСИН

Қишлоқ санъат турлари орасида энг муҳимдир. Шу кунларда республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларда 2900 га яқин киностанциялар ишлаб турибди. Кеннинг уч йил ичида 34 та янги кинотеатр қурилиб, ишга туширилди. Томошабиларга хизмат кўрсатиш ҳамда киносеанслар бундан ташқари охири бажарилади. Аммо, булар Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети фаолиятида камчиликлари йўқ, деган гап эмас. Республика халқ контроли органлари аяндида йўнатган тегишлик меҳнаткашларга кино хизматини аяда ахшилаш зарур эканлигини кўрсатди.

Кинотеатрлар қурилиши етарли назорат остига олинмагани сабабли қурилиш ташкилотлари ўтган уч йил мобайнида 54 та кинотеатр 220 тасини кекинчирик фойдаланишга топширдилар. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 13-қурилиш трестига айби билан Қарши шаҳрида қурилатган кенг экранли кинотеатр савқис йилдан бери ишлатилмаётган.

Кинотехнология ўқувчиларини узоқ вақт ишлатмай қўйиш каби юксаклар ҳам тез-тез содир бўлиб турибди. Масалан, Қоракўлпоғистон АССР кинотеатрлари бошқармасининг кино устaxonа оморинда алтти йилдан бери уч йилга кино апарат сақланмоқда. Бу ўқувчилар Нўкус шаҳрида қурилиши ҳамон бошланмаган кенг экранли кинотеатрга мўлажаллаб келтирилган эди. Республикадаги 5 мингга яқин аҳоли пунктлари ўзининг домий кино установасига эга эмас. 450 дан ортиқ кишлоқ ва посёлкаларда очик майдонларда кўчма кино хизмати кўрсатилмоқда. Бундай аҳвол, айниқса, Бўҳоро ва Фаргона областларида ҳам кенг тус

олган. Фаргона областида 95 та кўчма киностанювака йил буйи очик ҳавода ишлатилмоқда. Бир қатор кинолаштириш бошқармалари ва идораларини репертуарлар тузиш, фильмларини пропаганда қилиш ишида янги камчиликларга қўл қўймоқдалар. Қишлоқларда ўзбек тилига таржима қилинган фильмларга бўлган талаб қондирилмапти. Шу сабабли Қоракўлпоғистон АССРда фильмларнинг прокат қилиш қарама-қаршида 300 дан ортиқ нўхсада фильмлар тўпланиб қолган. Бўҳоро областидаги 81 та киностанювака ана шу сабабли олийк пилларини бажара олмапти. Қоракўлпоғистон АССРда сўнгги 8 олийк план-топшириқлари бажарилаётган.

Бир қатор кинолаштириш бошқармаларида болаларга кино эълмати кўрсатишни ахшиллаш эътибордан четда қолмоқда. Болалар кинотеатрлари тармоқлари жуда сўст рилмоқда. Қўпгина кинолаштириш мақаб коллективлари билан болганимаганлар. Тошкент шаҳри ва Қоракўлпоғистон киностанювалари болалар учун сезилар ўтказиш планини мунтазам бажармаётган.

Қишлоқ пропандасини яхши ташкил этмагани, аҳолининг жалб қилишга эришиш учун зарур тадбирлар белгиланмагани сабабли республикамизда 824 та киностанюва катта моддий зарар кўрди. Тошкент шаҳридаги киностанюваларнинг 85 проценти норхонага бўлиб қолган. Уч йилдан бери Тошкент шаҳри, Наманган ва Қоракўлпоғистондаги кинолаштириш заллари томошабиллар билан тўймай қолмапти.

Тегишлик даврида айрим кинолаштириш бошқармаларида молия интизомини бузиш, давлат мулкнинг ўзлаштириш ва талон-торож қилиш қоллари ҳам рўй бергани аниқланди. Масалан, Қоракўлпоғистон бундан ташқари кинолаштириш бўлими билан ишлаган кишлоқлик йўл қўйишга тарзда 47,5 минг сўм ортинча ҳақ тўланган. Қишлоқ, Бўҳоро, Қарши ва Хонка район кинолаштириш бўлими билан ишлаган пуллар учун ҳам ишчиларга мукофот пуллари тўланмаган. Бундай аҳвол Учкун, Учқурган, Чўст ва Тўрақўрган районларида ҳам содир бўлмоқда.

Қоракўлпоғистон АССР Министрлар Совети қоидаги кинолаштириш бошқармаси ўтказган ревизияда бир қатор ишо ремонт устанюваларида давлат маблағлари, қурилиш материаллари ва хатто автомашиналар ҳам талон-торож қилинган аниқланган эди. Аммо, негадир тегишлик материаллари шу пайтгача тергов органларига топширилгани йўқ.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети тегишлик ақуларни республика ва области халқ контроли комитетларида муҳокама қилиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитетига аҳолига кино хизмати кўрсатишни ахшиллаш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаш ва уни ишчи амалга ошириш вазифасини топширди.

Т. ХОНЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

ФАРҒОНА

Қува район колхозларида чорвачилик фермаларини механизациялаштириш соҳасида бир қатор ишлар қилинди. Ҳозир уч ўрта қорамолчилик фермасида 1630 бош сигирни соғадиган агрегатлар ишлаб турибди, ун турта фермада автопоилка, ўнча молхонада озуқа тарқатадиган ускуналар, 15 та фермада озуқа цехлари қурилди. Мажуд 10 та ҳўжаликдаги ишлаб чиқарилаётган хўрролла суспензия озуқа рационини ахшилашга ёрдам бермоқда.

Район халқ контроли комитети аяндида ўтказган тегишлик чорвачилик механизация ва асбоб-ускуналарнинг фойдаланиш аҳолига бағишланди. Оммавий тегишликда ютуқлар билан бирга бир қатор камчиликларга ҳам йўл кўйилмаётганини йўлти қишлоқлик сотиб олинган асбоб-ускуналар ўрнатилган зағт босиб ётибди. «Социализм» колхозида озуқа цехи уч йилдан бери ишлатилмаётган. 1974 йилда қўйилган «Ирпай» колхозида эса 1968 йилда қурилган озуқа цехининг томи йилдан эмас. Энгельс номи колхозда икки йил аввал қурилган сут соғиш аппаратлари ишлатмай зағт босиб ётибди. «Коммунизм» колхозида район бундан янага қонлик механизацияланган паррандачилик фермаси қурилган эди. Механизацияланган ишлатадиган мутахассислар йўлти сабабли асбоб-ускуналардан фойдаланилмапти. «Узелхозтехник» район бирлашмаси ва кишлоқ ҳўжалик бошқармаси раҳбарлари эса бераво юришибди. Район халқ контроли комитети тегишлик камчиликларни тугатиш вазифасини топширди.

САМАРҚАНД

Урғут район халқ контроли комитети тегишлик ўтказиб, келгуси йил учун уруклик тайёрлаш янги йўлларни ўйлаб чиқаришга йўл кўйди. Район халқ контроли комитети тегишлик камчиликларни тугатиш вазифасини топширди.

ЭНГ ЯХШИ НАЗОРАТЧИЛАРИМИЗ

Халқ назоратчилари ишлаб чиқариш планларининг бажарилишини, мақсулот сифатини, социалистик мулкнинг қўз қорачигидек асралишини қаттиқ назорат қилиб боришга даъват этилгандирлар. Улар ўзлари намунали меҳнат қилишга қўлмай, болаларини ҳам шунга даъват этидилар. Сиз бу суратларда энг яхши халқ назоратчиларини (юқоридан пастга) Тошкент нои мақсулотлари бирлашмасининг смена мастери Солиҳа Хакимжонова, Тошкент химия-фармацевтика заводининг катта инженери Турғун Турсунжониев, Тошкент темир йўл пассажир станцияси ходими Алексей Васильев ўртоқларини кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотолари.

«ХАЛҚ КОНТРОЛИ САҲИФАСИДА БОСИЛГАЧ...

Редакциямига Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигидан жавоб келди. Унда шундай дейилган: Газетанинг шу йил 4 октябрь сонидида «Халқ контроли саҳифасида» «Сиз машиналар» сўраваҳли таънидий норреспондентияда йўнатирилган масала соғлиқни сақлаш соҳасида техника хизматини ахшилашга қаратилганлиги учун ҳам айниқса муҳимдир. Министрлик қонлиғида даволаш-профилактика муассасаларида медицина техникасида фойдаланиш аҳолини кўриб чиқди ва мажуд намчиликларни тугатиш юзасидан тадбирлар белгилади.

Фаргона области, Нўкус шаҳри ва Мўйноқ район медицина муассасаларидаги харантсиз аппаратлар ишга туширилди. Самарканд медицина институтидан икки йилдан бери фойдаланилмаётган «УМ-22» рентген аппарати обдасти сив касалликларни диспансер ихтиёрига ўтказилди. Сирдарё области соғлиқни сақлаш бўлими кўчма стоматология амбулаториясида қисилари талон-торож қилинган кўчма автобус ва автомашинани янги кунларда ўз ҳолига келтириш тадбирларини қўрди.

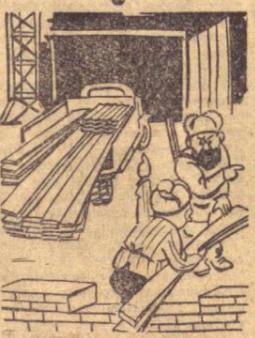
«Умедтехника»нинг хўжалик ҳисобидидаги марказий базасида йўл кўйилган намчиликлар маюлада рўй-рост очиб ташланган. Министрлик бу ердаги аҳолини тўздан ахшиллаш чораларини ишлаб чиқди. «Умедтехника» бошқармаси бошлиғи М. Наримовлар ҳамда база мудири Х. Қосимовлар маъмурий жаваб олдлар. Шунингдек, министрлик республикада медицина техникаси устидан назоратни қувайтириш мақсадида марказий назорат комиссияси тўрди.

РАССОМ ХАНДАЛАРИ

Бурҷмулла ўрмон хўжалиги (директори А. Абдусаматов) қарама-қарши қилинган сабабли 133,6 гектар майдондаги мева дарахтлари қуриб қолди. Бу дарахтларни бундан тўрт-беш йил аввал Паркент ўрмон — мелиоратив станцияси тоғ бағрига экиган. «Правда» газетасининг 50 йиллиғи ва 11-совхозлар ўзининг учун станцияга ҳамда Бурҷмулла ўрмон хўжалигига 52,6 минг сўм пул тўлаган эди. Булардан ташқари «Манай» участкасидаги 35 гектар ерга экилган ёнқок куячлари ҳам қаровсизликдан қуриб кетди. (Хабарлардан).

Марғилон шаҳар ижроия комитети ва унинг бўлимларида меҳнатнашарининг шикоят ва аривазлари билан ишлаш яхши ташкил этилган эмас. Аривазлар назорат остига олинмапти. Ипак комбинати ишчиси Қаниеваннинг аривазига бир неча ойдан сўнг жавоб кайтарилди. Спунтик кўчаси, 8-ўйда яшовчи кишинларнинг шу йил 22 июлдаги аривазини ҳамон харантсиз ётибди. Шаҳар коммунал хўжалиғи ва уйлар бошқармасида хат ва аривазларга ойнаб жавоб кайтарилмаётган. (Хабарлардан).

Богдо район ремонт қурилиш участкаси аҳолига хизмат кўрсатиш планини бажармапти. Участки бошлиғи Р. Ҳусановнинг айби билан ремонт учун ақриланган қурилиш материаллари фақат таниш — биланларнинг қоматини чиқариш учун ишлатилмоқда. Масалан, участканинг қурилиш материаллари бир йиллик фонднинг 60 проценти Д. Маматқўловнинг Фрунзе район Дағфара қишлоғида қурилаётган участкасига юборилган. Ҳўбунда, унаиб ишчилар уй-жойларини ремонт қилиб беришни сўраб, ойнаб наваб кутиб туришибди. (Хабарлардан).

А. Холмиров чоған расмлар.

АЖАБ САВДОЛАР

„ҲОЖАТЪАРОР“ КИШИ

Қулоқ солиниб, яхшилар, айтимки бўлган икки оғиз гапима ўй-жой, тўғрироқ Самарқанд шаҳар уй-жой бошқармаси раҳбарларининг антика ҳатти-ҳаракатлари ҳақида бўлади. Эҳтимол Р. Авчиев деган кишини танирикс. Бўлмаса таниб олгани бу қориди номи тилига олинган бутун бир шаҳардаги уй-жойларни тебраттаётган катта бир бошқарманинг бошлиғи. Ҳар қуни ўнлаб юзлаб одамлар унинг ҳузурига кириш учун тоғ саҳарлаб наваб кутушди. Уша эшик остонасида ҳатлаб ўйтаётган эса, зора бугун ишим битиб кетмакдасайди, деб умид қилишди. Бир разм солиниб, қабулхонадан чиққан кишинингдир юзидан гап-ғаләм, бир одам ташвиш, кимдир тўрқанд сўрган боладай турсанд, қувончининг ичига ситдирилмай чапек қалди: урре, кваетрире оладиган бўлди!

Шу йилнинг апрелида Қашқадарь областининг Китоб районидан келган Т. Умрзоков деган киши ҳам Р. Авчиевнинг ҳузурига кириб, у билан узоқ суҳбатлашган эди. Эртасигақ унинг Самарқанд шаҳридаги кваетрире билан алмаштириб, деган ҳўжжати Авчиевнинг қўлига тўтказди-да, Октябрь кўчаси 37-ўйдаги уқонали 21-қаватрига оиласи билан қўчиб кирди. Кизини шундаки, бошқарма бошлигининг қўлидаги ҳўжжат асама бўлса ҳам уй-жойли бўлиб олганидан Умрзоков, бировнинг ҳожатини чиқарганидан Авчиев ўзига йўқ хурсанд эди.

Энди бугенга қулоқ солиниб: М. Г. Соҳан деган киши илгори газсиз, водопроводсиз, тўкилиб турган пасткам бир ўйда яшарди. У ҳам бошқармага келиб, қўзи билан ар-ҳол қилиб, 1968 йилда икки хонали жўнабатдай илгори олиб, оиласи билан қўчиб кирди. Қараса, ҳамма шик сиклик битяпти, ораддан беш йилни ўтказиб, тўғри Р. Авчиевнинг қабулига келди-да, икков эшикни маҳкам беркитиб олиб, узоқ ҳангонала-

шиб ўтиришди. Суҳбат мазмунини бизга номаллуму, аммо, М. Соҳан 1968 йилда тўлаган ҳўжжатида унинг бир нўхсасини бошлиқнинг қўлига топшириб, эртасигақ ана ил-янги икки хонали уйга оилас билан қўчиб ўтди.

Н. А. Григорьянц дегани ҳам Авчиевнинг қўли очкилигидан қўша-қўша уй-жойли бўлиб олди. Иккидан, Самарқанд шаҳри аяндидаги ҳамма коммунал уй-жойларни қўлда ушлаб турган Авчиевдек одам бу ишга аралашганидан кейин бир-икки уй нимза деган гап экан. Григорьянц асли 1968 йилнинг декабридан тўрт кишини оиласи билан Файзулла Хўжаев номи қўча, 7-ўйда у хонали 61-қаватрида яшар эди. 1971 йилда Самарқанд қўчасидаги шахсий уйлардан бирини сотиб олди-да, ўз номига расмиийлаштирди. Ораддан саккизи ойна ўтказиб, уч хонали коммунал уйни Авчиевнинг розилиги билан Тўшкент қўчасидаги 82-ўйининг икки хонали 44-қаватрига ала-маштириб, хотинининг номига ўтказиб ҳам олди. Энди унга маза, баъде бог-роғли шахсий участкасида, қишда эса ўтин-қўминнинг гапмини емай, иссиққина коммунал ўйда яшарди.

Титов қўчасидаги 82-ўйининг иккинчи қаватридаги иштирокчи қилган Л. Минеевнинг антика ишларидан бир лаваҳ. 1968 йил номи ойнага бу кваетрирада В. Усовга деган аёл яшарди. У қўчиб кетганидан сўнг Л. Минеева хонани қонунсиз эгаллаб 1972 йил апрель ойида В. Усованинг ордери ва сўчти билан уй ҳақини тўлаб турди. Р. Авчиев унинг ҳам ҳожатини чиқарди. Бундан икки йил аввал Л. Минеевага Акмал Икромов номи қўчаининг 84-ўйдаги 28-қаватрида калитини қўш қўлаб тақдим этди. Аммо, ҳамма ҳангома Минеева янги ўйда қўчиб ўтганидан кейин содир бўлди. У ўзининг илгори яшган кваетрирага «қариндош» Р. Марупова деган аёлни киритиб, уни шу уйга прописка қилдириди. Гарчи халқ суди 1973 йилнинг 29 октябрийда Р. Маруповани уйдан чиқа-

риш тўғрисида ақрим қарори чиқарган бўлса ҳам, Самарқанд шаҳар ижроия комитети ораддан ети ой ўтган, Р. Марупова номига ордер эзиб берди. Бу ҳам ал-батта Р. Авчиевнинг ҳўжжатидаги натижаси бўлди. Халқ назоратчилари бу ишга аралашса ҳам Р. Авчиев комитет мажлисида Т. Умрзоков қаватридан чиқарилади, шаҳар ижроимаси М. Соҳан номига берилган ордери берор қилди, энди у Акмал Икромов

СИРЛИ ИШОРА

Бу ташкилот ўзи қичкина бўлса ҳам вақти-соати келганда катта ташкилотларнинг раҳбарлари унинг эшигини қўчиб келишадди. Ана шунда Назаров деганин бир курси бўлиб келдики ўтиришини кўринг. Ўле бутун бўшли районининг ишо-ихтиёри унинг қўлида. Қўнлига ёққан одам билан гаплашиб, ёқмаганига эшикни кўрсатди.

— Гўзамини ҳашорат талавпти, ўртоқ Назаров, ёрдам беринг — қўл қовштириб илтижо билан сўрайди қилдир.

— Кўнкурт ҳосилин еб кетди, раҳмингиз келсин, ёшулли,— дейди қўлқил қилиб келганлардан ана бери.

Ешулли эса негадир аввал ҳузурга келган одамнинг қўлига, сўнг ўзига қарайди. Бу ишорали қарашининг маъносига тушунган кишининг иши битди девяверинг. Тушумганини-чи? Қўйинг, қоса тағидида нимқоса гаплари очмайлик-да, С. Назаров директор бўлган Беруний район ўқимилари хўлия қилиш станцияси фаолиятидан бир шингилани эътиборингизга ҳавола қилайлик. Беруний район ўқимилари ҳамма сир асрорларига ана шунда тушуно қолса.

Кўчасидаги 69-ўйининг 4-қаватридан кўчирилди, деб сўздан қуруқ чиқди.

Хуллас ана шунча ажаб савдолар. Авчиев деган одамни энди тангандадир. Агар бирини юмушингиз бўлса, уни ҳоли топингда, йўлини қилиб ар-ҳолчингизни айитинг, ҳожатингизни чиқармаси ма-на биз нафил. Халқ контроли комитетида вилвор олган бўлса ҳам у Самарқанд шаҳар уй-жой бошқармасининг бошлиғи деган лавазимда маҳкам ўтирибди. Унча худди шуниси керак.

нотўғри киритилгани кейинроқ бо-риб маълум бўлиб қолди. Бу ҳам етмай уқовон бир бўлиб, шу ойда колхоз ва совхозларда 15 минг тул дарахт химиявий дорилар билан ишланди, деб асама ақт эзиб иккю чекишди-да, район ҳўжаликчилардан 3535 сўм 21 тақийини, 100 гектар ерга тушган зарпачка кириш қорин келтирилди, деган қўбюла сўчет-фактура билан 5469 сўмини колхозларнинг қассасидан жарақ-жарақ санаб олинди.

Эҳтимол, ишлатилмаган захарли химикатлар ниюма бўлди, ревизия келса, уларнинг мисини очиб қўяди, деб сўради. Бунисига ҳам йўл топилди қолди. Йигирма боқча захарли химикатларни машиналарга қўлаб, Беруний шаҳрида 8 километр наридаги овлоқ жойга ташлаб келишди. Шу билан жиюятининг бир учи сувга ташланди.

Уқимиларини хўлия қилиш станциясини соғин сизир қилиб соғейтган фақат бу уч кишини эмас эди. Механик Юсуфой Норхонов учта трактор ва учта телекебини қисиларга ажратиб, завоҳа Нурулла Йўлдошов эса 17338 сўмлик уй бир тонна буте-фосфини колхоз ва совхозларга юбориб, сув қилди. Бу ишларни бироз билиб, бироз билимай қолверди. Ҳайратини, халқ назоратчиларининг аралашуви билан шу торт-тортларга чек қўйилди. Акс ҳолда ўқимиларини хўлия қилиш станциясининг ўзи ҳам ўртада арра бўлиб, ном-нишон қолмасиди? **Р. ТУРСУНОВ.**

БЕШ ЙИЛЛИК ПЕШҚАДАМЛАРИ ОТА ИЗИДАН

Тўра ўркачидай чўққи тепаликлар бағрини тикка ёриб, янгиликлар бағрини эриб уйқусидан уйғотиб, елкасида оби-ҳаёт олиб келётган Катта Наманган канални куриштиришнинг биринчи навбати охирига кўндалди. 585-нуқтада тўпрак кўчирилган кудратли экскаватор эрта тонгдак чўққини ердан узиб, ёнгиликда тўтатган самовалга тўпрак ташлади. Катта Наманган канални куриштиришнинг биринчи навбати тўпрак кўчирилган кудратли экскаватор эрта тонгдак чўққини ердан узиб, ёнгиликда тўтатган самовалга тўпрак ташлади. Катта Наманган канални куриштиришнинг биринчи навбати тўпрак кўчирилган кудратли экскаватор эрта тонгдак чўққини ердан узиб, ёнгиликда тўтатган самовалга тўпрак ташлади.

Рашиднинг падири — бузрукорлари ҳақида илқ сўз эшитиши биринчи эмас. У ўзи ишлаётган коллективда Мамут оғанинг қанчалик хурматли эканини яхши билади. Лекин ўз тенгдошидан, бирга ишлаётган касбдошидан отаси ҳақида эшитган самимий гаплар қалбини алда нечук қувонча тўлдириб юборди.

— Раҳмат, оғанинг!
— Мамут ака билан унинг тўққиз ўғил-қизига эмас, балки Наманган область суви ҳўжалиги куриштириш трестига қарашли 2-механизацялашган кўча колониянинг қатнашчилари, бугун трест кўчирилган факторларидан. Уни куриштиришда Мамут ога дейишди. Оғанинг меҳнат йўли урушдан кейинги тиклаш йили тарихи билан боғлиқ. Ога ўша йилларда Уйчи машина-трактор станциясида участка механиги эди. Техника кам, ахтирёт қисилар йўқ ҳисоби. Мутахассислар бармоқ билан сани...

— Машинанинг биттасини тўхта-тиб, иккитасида навбатлашамиз, — деди ота ўғилларига. — Шундай қилганимизда экскаватор ишорати тунда ҳам совимайди, мошунини билади.

Бу усул ота-болаларни изгиринлик кўндаларда тўпрак ишлари бажариш бўйича ҳаммакислати ора-сида бир неча норма олдинга ўтказиб юборди. Хўллеси, Ирсамбетовлар киши мусобақада ҳам гоилибликин кўдан беришмади. Оила даврасида қилган қомчўт амалда исботланди.

Баҳор, ёз, киш ойлари ортда қолди. Канал трассеси илон эзда бурлиб-бурлиб Қизилоравт адирларини қирқиб ўтиб 487-нуқтага келиб қалди. Лойиҳада бир белги хатарсиз, қатлами бўш тўпрак, деб кўрсатилганди. Лойиҳа — бу қозғоғдаги гап. Тепалик эса қатлами бир-бирига жипслиш қатлам, салмоғи 3-4 кубметр келадиган ҳарсанг тошлардан иборат бўлиб чиқди. Уни қирқиб ўтишининг лойиҳи йўқ. Портлатиб кўрилади, бўлмади. Мутахассисларнинг боши қотди. Ҳар сафарғидек яна тажриба кўл келди. Мамут ога тақлиф киритди:

— Топшларнинг атрофини қавлаб, сўнг кўш бульдозер қилиб кўчириш-чи!
— Энг қулай, арзон тушадиган йўли ҳам шу, — деди бош инженер бафуржа ўйлаб, ишининг раҳбарини олиб чиққач.

Бу ишга бир йўла 12 бульдозер, 2 та экскаватор, кўрачига кўл кучи жалб этилди. Шу йўсунда 300 метр ердан 40 минг куб метр тош қазиб ташланди. Мамурият қимматли тақлифи ва мажмур нуқтадан ўтишда кўрач-

ган меҳнат активлиги учун ота-болаларга ташаккур эълон қилди. Мамут ога, унинг ўғиллари учун эса бу оддий иш кўнларидан бири эди, холос.

Ташаббускорлар ҳамма пешқадамлар изидан боради. Беш йилликнинг белгиласи йили бола-баша бошланган тўққизлар ташаббуси ота-болаларни келаси йиллар режаси тўғрисида ўйлаб кўришга даъват этди: беш йилликнинг қолган мuddати ичида келгуси беш йилликнинг қамидан уч йиллик вазифасини уздавдан чиқса бўлади. Ота-болалар гўлни бир жойга қўйди-да, бу ҳақда мамуриятни хабардор этишди.

Рашид Ирсамбетовнинг беш йиллик нормасини икки йилу етти ойда адо этганлиги ҳақидаги хабар тилдан-тилга тез кўчди. У маррага айтганидан ҳам олдин етиб қолди. 360 минг куб метрдан зиёд тўпрак ишлари бажарди. Коммуниста хос чиқамак матонат намунасини кўрсатди. Ога таз-бири билан айтганда шогирд устоздан, яъни отасидан ўзди.

Хўзир Рашид ўзининг беш йилликнинг иккинчи йили ҳисобига экскаватор ҳайдапти. Унинг шу кўнчага бажарган тўпрак ишлари ҳисоби 550 минг куб метрга етиб қолди. Ога ҳам сменадоши — ўғли Равил билан янги беш йилликка ҳисоб очди.

Кўпни кўрган кексалар фарзанд ота билан ишлаше кифти қадок бўганини сезмайди, дейишди. Бу падарига бўлган хўрмет, ота қамол топтирган гайрат ва шижоратдан, албатта.

Абдулҳақ МАДУМАРОВ.

СИРДАРЕДА ҲОСИЛ БАЙРАМИ

ГУЛИСТОН, [«Совет Ўзбекистон» мухбири]. Утган шабба куни Ворошилов райониди «Совет» совхози отқорлари эрта тонгдавоқ наррий-сурнай садолари янгради. Анянга кўра бу йил ҳам кўриқ воҳанинг илгор дала меҳнатқашлари бу ерга меҳнат ва зафарлар тантанаси — ҳосил байрамини шодана нишонлашга тўпландилар.

Кўриқ воҳанинг доғдор пахтакорларини, танкили қишлоқ хўжалик ходимларини область партия комитети ва область икромия комитети номидан Сирдарё об-ласта икромия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Э. Тожиев қизғин табриқлади. Сирдарёликлар бу йил ҳар қачондиган ҳам фидокорона меҳнат қилиб, она-Ватанга 336,5 минг тонна қоқ олтин ва бошқа кўпбал қишлоқ хўжалик маҳсулотлари армуғон этдилар. Деҳқончилик маданияти ҳар қачондиган ҳам юксалди. Кўриқ ерларининг ҳосилдорлиги оширилди. Област меҳнаткорлари, айниқса қатта зафарни кўлга киритдилар.

Байрам намойиши бошланди. Миниб олдидан областнинг доғдор пахтакорлари, чорвадорлари, сабзавоткорлари, фалаккорлари саф-саф бўлиб ўта бошлайдилар. Байрам қатнашчиларига ҳақ таълиплари томонидан қизил-кўк концерт берилди. Спорт мусобақалари намойиш этилди.

А. УМАРОВ.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

БУХАРЕСТ, 1 декабрь. (ТАСС). 30 ноябрда Бухарестда Руминия Коммунистик партияси Бош секретари Николае Чаушеску билан РКП XI съезди ишида қатнашган КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сибсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кирилленко ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Сўхбатда РКП Сибсий икромия комитети аъзоси А. П. Кирилленко, Марказий Комитет секретари Штефан Андрей ва КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катусев қатнашдилар.

КПСС делегациясининг раҳбари А. П. Кирилленко РКП XI съездида тақлиф қилганликлари учун миннатдорчилик билдириди, съездининг иши, у қабул қилган ҳужжатлар румин халқининг социализм куриштиришида Руминия Коммунистик партияси раҳбарлигида эришган муваффақиятларини ақс эттирганилиги, совет кишилари бу муваффақиятларга юксак баҳо бераётганликларини таъкидлади.

РКП XI съездининг Руминияда ҳар томонлама ривожланган социализм жамият куришга қаратилган қарорларини бажаришда Руминиянинг коммунистларига ва барча меҳнатқашларига муваффақиятлар тиланди, Руминия Коммунистик партияси Бош секретари юксак лавозимга қайта сайланганлиги муносабати билан ўртоқ Н. Чаушескуга КПСС Марказий Комитети Сибсий бюроси, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев номидан кутлов билдирилди.

Ўртоқ Николае Чаушеску Руминия Коммунистик партиясининг, бутун румин халқининг фаолиятида ва эришган муваффақиятларга берилган баҳо учун, зағу қутловлар ва истақлар учун КПСС делегацияси бошлиғига ташаккур билдириди.

Музокаралардан кейин ўртоқ Н. Чаушеску ўртоқ А. П. Кирилленко ҳамда КПСС делегациясининг бошқа аъзолари шарафига эиёфат берди.

Эиёфатда РКП Марказий Комитети Сибсий икромия комитетининг аъзолари М. Мэнску, К. Буртика, К. Опра, И. Улар, И. Вердещ РКП Марказий Комитети Сибсий икромия комитети аъзосига қандидатлар Ш. Андрей ва М. Дала, РКП Марказий Комитети бўлиқ мудирининг ўринбосари Д. Гуржух хўзир бўладилар.

Совет томонидан КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катусев, Украина Компартияси Марказий Комитети секретари В. Е. Маланчук, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг РСР-даги элиси В. И. Дрозденко, КПСС Марказий Комитетининг маъсул ходимлари И. П. Помелов, В. И. Потапов иштирок этидилар.

Учрашув ва эиёфат самимий ўртоқларча дўстлик вазиётада ўтди.

ЧЕТИ ЭЛЛАРДА

◆ Жаҳон халқлари манфаатини кўзлаб. ◆ Учрашувлар, кенгашлар, музокаралар. ◆ Барча қитъалардан дараклар. ◆ Жанубий Родезияда давлат гимни эзиниша уриниш.

Завр республикасида миллий надрлардан малалани мутахассислар тайёрлашга натта аҳамият берилёттир. Суратда: республика пойтахти — Киншасадаги ўнуч юрларидан бирнда машғулот пайти.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

БЕТХОВЕННИ ЎҒИРЛАШДИ

Бундан икки ойча муқаддам Родезия бош министри Ян Смит ўз хўшёрлигини йўқотди шекилли, чўзиб-чўзиб эсидади. Шунда унинг ўйига бир фикр келди.

— Е тааб, — деди у, — шу ҳам ҳаёт бўлдики! Зеркишдан юрак тарс ёрилай дейпти-ку! Мана, ўн бир килдирик, Родезия билан бирорта мундоқ тузуқроқ мамлакат футбол ўйнамайди. Манаки сингари энгирча келадиган мамлакатни ҳам бунга кўндириб бўлмапти. Футбол ўйида турсин, ҳатто шашка суришгани ҳам бирортаси келмайди. Нега энди?

Шу ўтган ўн бир йил ичида ҳукумат почта қутисидан нима болаларни олишмади, дейсиз. Болалардан тортиб, ўлик қаламушчага ташлаб кетишдибу қутиларга. Фақат, негадир чет элга давлат визити билан боришини сўрашиб, тақлиф қозоғи ташлашмади.

Бош министрининг қизиган қалласига ёрғийли ўйлар келди шу тонда. Қайсибир давлатнинг аэродромига қизил гиллавлар тўшган. «Хўш келбисиз, сэр!» Капелмейстер Родезия гимнини бошлаганга ундаб шижаргандай бўлади.

Уч, тўрт, ва... Сукунат. Гимн йўқ-ку, ахир! Турмалар бор, қонца вағворлар етарли, полиция ошиб-тошиб ётибди, армия баракларга сиймайди, лекин давлат гимни йўқ.

Яна оғир жимлик чўқди. Бош министрининг Баттар хўноби ошди. Балки Родезиянинг давлат гимни йўқлигидан халқроқ ҳаммажамият Солсберига ўқрайиб қараётган эди.

Солсберни. Рейтер агентлиги. Жанубий Родезиядаги қанчалик оқ тақлипларнинг ирчи ҳўкумати берган байётуга кўра, мамлакатнинг миллий гимни учун Бетховеннинг 9-симфониясининг «Шодлик қосбасида таллоб олинди».

«Об-о, Ян-ей, об-об Смит-ей, — ўйларди бош министр ўзи хандида, — койил! Бу бошини Бекорга кўтариб юрганинг йўқ, ахир!» Зим-баббе халқ ҳар кўни жўровоз бўлиб шодликни шарафлаган бир пайтада бу халқ ҳам-андухдан азоб чекмоқда, деб эишига энди кимнинг ҳам қўли боради. Тиканли сийлар билан ўраб ташланган мамлакат француз революцияси оҳангидидаги гимнга эга бўлса-й, бундай бўлиши мумкин эмас! Тиканли сийлар, албатта.

— Мазмуни қандай? — қизиқсиниб сўради бош министр тегиш-ли ароббадан.

— Шубҳали кўринишда, сэр. Биринчи абзацдаёқ қандайдир Шиллер деган шoir, уйлмай-немай, шундай депти: «Сен қанотинг эзган жойларда, яшайди одамлар оғаниндек». Унинг шодлигининг қаноти бор, сэр.

— Намунча ваҳима қилмасангиз, Уни тўзатса бўлади. Қутубноҳадан Шиллернинг ҳаммасини олиб, «одамлар» сўзи олдиндан қот тилиш сўзини қўшиб қўйинглар. Оқ тили кишилар ўзаро оғаниндек яшашади. Қора тилилар ҳам баъзан оғаниндек яшашади, лекин фақат ўзаро. Кейин-чи?

— Бўғи ундан ҳам Баттар, сэр. Жўриқда айтладиган мана бу,

БАРКАРОР ТИНЧЛИК УЧУН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан АҚШ Президенти Ж. Форд Владивосток қилинда учрашганидан бўён аяти бир неча кун ўтди. Аммо, бу учрашунинг натижалари хўсусида бутун жаҳонда баён қилинган ёйимли. яқобий фикрлар миддорини минг-минг саҳифалар билан, бир неча километр узунликдаги телетайп ленталари билан ўлчаб кўриш мумкин. Шарҳларнинг гоят қўнчилигида битта, асосий фикр таъкидлаб ўтилади: Олий даражадаги тўртинчи Совет — Америка учрашуви, Л. И. Брежневнинг Ж. Форд билан биринчи марта шаксан учрашуви СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларини янада яқинлаштиришга олға қўйилган бўлган натижа бўлди ва бугун дунёда кескиликнинг юмшатилишини мустаҳкамлаш шинга ҳўсса қўлиди.

Владивосток яқинидаги музокараларнинг яқобий ячуллари аввало, халқроқ сибсий йилини соғломлаштириш жараёнига халақит бера олмади, деб умид қилган куларнинг ниятларини чиқанка чиқарди. Совет — Америка қўшма ахборот-томонлар СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларининг яқинлаштирилиши билан бундан бўён ҳам муттасил ривожланиб бориб, муқаррар характер касб этмоғи учун илгарти имзолаган ҳўжжатларда белгилаб берилган ҳамма йўналишларда сўратни бўшатирилай биргалашиб

куч-гайрат кўрсатиш бўлган ва шижоратини зурайтириб боравериш ниятидадилар. Шу тарихи, ҳар икки давлатнинг раҳбарлари Совет — Америка муносабатларининг яқинлаштирилиши ҳақиқатан ҳам тарихий вазифани — инсониятни илти жаҳон уруши хавфидан халос этиш, яъни тинчликни мустаҳкамлаш вазифасини ҳал этишга тобора самараси хизмат қилмоғи учун ҳаракат қилишга қатъий қарор берганликларини таъкидлади.

Бутун жаҳон Л. И. Брежневнинг Ж. Форд билан олди борган ва яқин, конструктив рўнда ўтган музокаралари Совет — Америка муносабатларининг асосий масаласи юзасидан — стратегия ҳўжум қўроқларини чеклаш масаласи ҳўсусидаги қўшма баёнотини имзолашнинг билан тугаллашганлигини таъкидлаб, гоят манзур бўлди.

Совет сиретари билан АҚШ Президенти бу байётуда маъмул муваффақият биттича ўраган мuddат билан охиригача бўлган мuddатларини яъни битим тузиш мuddати ояналиқларини қанд қилдилар. Шу билан бирга тўртта қизгин маъқулланганлиги табиий бир ҳўлдири. Л. И. Брежнев Улан-Баторда сўзлаган нўтида уқтириб ўтгандек, совет кишилари музокараларнинг натижаларига берилган ана шу яқобий баҳо «партия миз ва Совет давлатимиз ўлка-роқ ҳамкорлик сибсатини бутун халқ астойдил кўллаб-қувватлаётганлигини кўрсатади» деб ҳисоблаётганликларидал далолат бериб турибди.

Владивосток районидида му-

ҲУКУМАТ ТАНГЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

АНҚАРА, (ТАСС). Туркия мажлисида сенат аъзоси Саъдий Ирмоқ тузган янги ҳўкуматга ишона билдириши тўғрисидаги масала овозга қўйилди. Депутатларнинг натта кўпчилиги — мажлисда қатнашган 367 депутатдан 362 киши министрлар кабинетига ишонч билдиришга қарши овоз берди.

Овоз бериш тамом бўлганидан кейин С. Ирмоқ ўзининг Туркия Республикасини президенти Ф. Корутуркия кистефо бериш тўғрисидаги арзишини топиришга қарор қилганлигини айтди.

Халқ республикасини партиясини бошлиғи Б. Эиевнинг бошчилигидаги илгаринг ҳўкумат истефо берганини натижада Туркияда келиб чиққан ҳўкумат танглиғи инди ондан кўпроқ вақтдан бери давом этилди.

ПЕКИНДАГИ МУЗОКАРАЛАРГА ДОИР

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Оқ уй Америка ахборотини эълон қилди. Ахборотда бундай дейилди: Америка ва Хитой томон бир натижа масалалар тўғрисида рўност ва ўзаро фойдалани сўхбат ўтказдилар. Улар Шаххай ахбороти принципалларга содин эиёналиқларини таъкидладилар. Инқила ҳўнунга «президент Форд 1975 йилда ХХРга визит билан келадиган» деб келишиб олдилар.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

ПЕКИНДАГИ МУЗОКАРАЛАРГА ДОИР

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Оқ уй Америка ахборотини эълон қилди. Ахборотда бундай дейилди: Америка ва Хитой томон бир натижа масалалар тўғрисида рўност ва ўзаро фойдалани сўхбат ўтказдилар. Улар Шаххай ахбороти принципалларга содин эиёналиқларини таъкидладилар. Инқила ҳўнунга «президент Форд 1975 йилда ХХРга визит билан келадиган» деб келишиб олдилар.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМ- ЖАМИЯТИНИНГ КЕНГАШИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мамлакатларнинг давлат ва ҳўкуматлари бошчилиги кенгаши 9 ва 10 де. набрда Парижда бўлади. Бу ерда эълон қилган расмий ахборотда шундай дейилган.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ БУХАРЕСТДАН ЖЎНАБ КЕТАДИ

БУХАРЕСТ, 1 декабрь. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитети Сибсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кирилленко бошчилигида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси Бухарестдан Москвага жўнаб кетди. Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг тақлиф буювон делегация РКП XI съездининг ишида қатнашди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катусев, Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Е. Маланчук, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг РСР-даги элиси В. И. Дрозденко биландилар.

РКП Марказий Комитети Сибсий икромия комитетининг аъзоси, РКП Марказий Комитетининг секретари И. Вердещ, РКП Марказий Комитети Сибсий икромия комитети аъзосига қандидатлар — РКП Марказий Комитетининг секретари Ш. Андрей ҳамда Руминия касоба союзулари умумий бирлашмаси Марказий кенгашининг расми М. Дала, РКП Марказий Комитети аъзоси, РСРнинг РСР-даги элиси К. Вадрус, бошқа расмий кишилари делегацияни кузатиб қолдилар.

Шу кунги делегация Москвага қайтиб келди.

Внуково аэродромда А. Я. Пельшо, Б. Н. Пономарев, И. В. Капитонов ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси П. А. Абрахимов, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг биринчи ўринбосари М. И. Кувшинов, КПСС Марказий Комитети бўлими мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев, КПСС Марказий Комитетининг бошқа маъсул ходимлари делегацияни кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида РСРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Г. Колюч ҳам бор эди.

ТЕЛТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПРАГА. Бу ерда Чехослования Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми ўз ишини тамомлади. Пленум қатнашчилари Чехослования Компартияси XIV съезди қарорларининг бажарилиши ва 1975 йилги вазифалар тўғрисидаги масалаларини, шунингдек СССРнинг 1975 йилги халқ ҳўжалик пилани лойиҳасини муҳоама этиб, тегишли резолюция қабул қилдилар.

БЕЛГРАД. Президент И. Броз Тито билан президент Кеннет Каундра Жанубий Африка ва Ро-

галабининг 30 йиллиғига ва атоқли совет медин-академиги Н. А. Семашо турилган кўннинг юз йиллиғига бағишланди. Н. А. Семашо Октябрь революциясини арафасида Болгарияда яшаб, ишлаган эди.

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикаси олий ва ўрта маҳсус таълим министрининг ўринбосари Хоанг Суан Тун ВДР учун инженер ва илмий надрлар тайёрлаш соҳасида Совет Иттифоқи билан Вьетнам Демократик Республикасини ўртасидаги ҳамкорлик натижаларига юксак баҳо берди.

БРЮССЕЛЬ. Бельгия парламенти вазилар палатаси ядро нуқронли тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома бугун ратификация қилди.

ЛЮКСЕМБУРГ. Люксембург парламенти ядро нуқронли тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома бугун ратификация қилди.

РИМ. Италия пойтахтида атоқдорларнинг муҳитини муҳофаза қилуш масалаларига бағишланган конференция қачирди.

ВАЛЛЕТТА. Бу ерда «Совет Иттифоқи бугунги кунда» деб аталган тематин неча ўтказилди. Неҳани Совет Иттифоқи билан дўстлик ва маданий алоқа жамияти — «Мальта—СССР» жамияти ташкил қилди. (ТАСС).

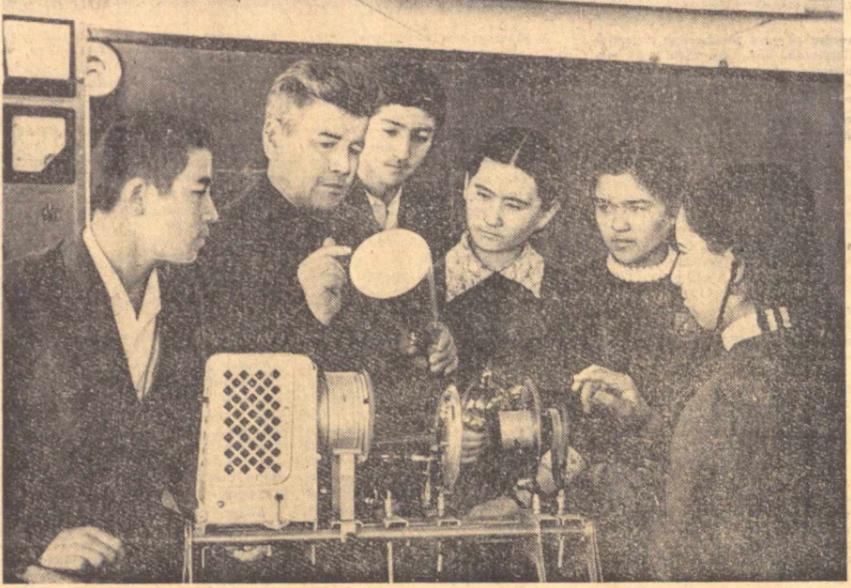
ХАВАСКОР КОЛЛЕКЦИЯЧИЛАР

Фарғонадаги химиявий тола заводининг клубида хаваскор коллекциячилар тўтаган материалларнинг кўрғазмаси очилди. Бу ерда почта маркалари, отриткалар, конвертлар, металл миниатюралар, матбуот нашрларнинг нодир нусхалари бор.

Инженер В. Поляковнинг «СССР — меннинг Ватаним» экспозицияси кўрғазмадан муносиб ўрин эгаллаган. Унта стенда Советлар мамлакат тарихининг бошқичлари, унинг меҳнатда эришган галабалари, коммунистик партиянинг раҳбарлик роли марказлари кўрсатилган. Почта белгилари мамлакатимиз халқларининг дўстлиги тўғрисида, социалистик Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнагани ҳақида ҳиноя қилади.

Ҳитовчи Н. Махлули тақдим этган «Советлар мамлакатлари носоғма йул очмоғи» деган экспозиция Циолковскийдан тартиб то сўнги вақтларда учирилган космонавтиканинг тарихидан ҳикоя қилади. Бу ерда ана шу мазгуга бағишлаб СССРда, Монғолияда, Гвинеяда, Вьетнамда, Эквадорда чинарилган почта маркалари ҳам тўпланган.

Фарғонада биринчи марта очилган филателистик бозор коллекциялар кўрғазмасига бағишланди. Бу бозорда кўплаб хилма-хил почта маркалари ва отриткалар, альбомлар, нишонлар бор.

Ушбу сурат Тошкент шаҳар Оқ-Табар районидagi 59-урта мактабдан олинган. Халқ маорифи аълочилиси Катта Ҳитовчи Аббос Ҳидоятлов 36 йилдан бери физика фанидан дарс беради. Уни мактабда ташкил этилган физика тўғрагида машғулотда йулувчилар билан кўриб турибсиз.

Н. Глауберзон фотоси.

УЛУФ ҒАЛАБАНИНГ ҲТТИЗ ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Моҳир жарроҳнинг қўлида бир дона ўқ! Автомат ўқи! Бирим совуви, бирим хушқили... Шифохонага ўн икки бармоқли ичан яраси билан келтирилган беморга уқол қилинди. Орадан икки кун ўтарафтмас беморнинг чап қўлида шипш пайдо бўла бошлади. Уни рентгенга солиб кўришди. «Зудлик билан операция қилиш керак!» — деган хулосага келинди. Фашист автоматидан отилган ўқ ўттиз йил одам организмидан «яшаб келди». Энди «брон кўтараман» деганида олиш ташланди.

Москва. 2-медицина институтини яққол кўрди. Бирдан жуниқиб тушди. Ярадор солдатнинг зангори кўзлари жовдираб боқарди. Улардан Ханифа қандайдир самимиятни, ёлвориб шу уמיד ифодаларини сўниқ чехраси олдида ўзини қўлга олишга ҳаракат қилар, ҳаяжонини сездирамаслиқни интилган кўзларига кўзи тўқнаш келганда «Ха, бу отинг ўчир урушин бошлаган гитлерчиларнинг қасосиди» — деб ҳайлидан ўтказди.

Эшгана йигити. Унинг қўли устида турган ҳаётини ўйлаганида қалби тилка-пора бўлиб кетди. «Наҳот ҳаётдан кўз юмиб кетарсиз! Иў, у яшаш керак!» Кўзлари янгида ёшга тўлиди. У қўлига янгида йилга бир йил қўлига кўлини даҳрига кўлини қаттиқ уқалади.

Ич-ичдан ўртаниб, ғазабга тўлиб: «Қонхўрлар!» деди-ю, юзидан чегра бурди. Шу пайт хонага дошнинг Василйи Васильевич қириб келди, Ханифа қаччалик ўзини да...

турсан ҳарбий кийимдаги қизга бир дақиқа тикилиб қолди. — Ханифамисан, қара-й! Устоз шоғириндир шешоносидан ўпди... Хайрият, тўрт мушунг соғ экан. Хол-аҳвол сурашга, Иван Гурьевич: — Хўш, энди нима қилмоқчисан? — деб Ханифа Нуруллаевнадан сўраб қолди. У жаовоб ҳам кутмай сўзидан давом этди. — Хоҳласанг бизнинг клиникада ординатор бўлиб қолганинг маъқул тушди. Москвадан 23-шифохонада ҳам ишлаб, ҳам ўқиди. Кейинчалик бу ерда ординатор амалий тажрибаси тибобий илмида илк қадам қўйиши учун пухта замин бўлиб хизмат қилди. Уруш жуда катта асоратлар қолдириб кетган эди. Энди унинг олдинги олиш ва тутатини муаммоси қўндалан бўлиб турарди. Ханифа Нуруллаевани «Фасод боғлаган жароҳатлар» деган тибобий усулда даволаш» деган мазмунда кандидатлик диссертациясини қилиб ташлашнинг боиси ҳам ана шунда. Ёш олимга одамлар дарағида малҳам қўйишда ўзгача йул ташланди.

Эшлон кўнгилиларини 1-Белоруссия фронтини томон олиб борилди. Пиропларга қорайтиб ўрмонлар кўзга ташланди. Яқин атрофдаги паст-баланд ўтлоқларнинг турпоғи ағдариб ташланди. Қорқал Эман, қараган, оқ қайишлар арим белдан чўрт учиб, кўйиб, қорайиб кетган. Ана, кўзга иморатлар... Ёношлари тушиб, ичкараси кўриниб қолган, улар бамисоли скелетли эдиларди.

«Булар фашистларнинг қора ишлари!» — Ханифа эшелолида қорқиб бораркан, оғир хўрсиниб қўлиди. У ён-теваракдан кўзини ўзимлас, қалби гўё алағандек лоруллаб ёнаётган эди. Шу кунги улар биринчи Беларуссия фронтининг ҳарбий госпиталига бориб тушишди. Госпиталь ўрмон билан туталиб кетган Жуковна қишлоғига жойлашган эди. Бир неча кун оғир йўл босиб келганлар ўша кунлик ишга муқассадан кетишди.

Урта бўй, қотмадан келган етакчи жарроҳ Василйи Васильевич Яковлев кўнгилилар орасидан медицина унвиги ақришти олиб, ордаман юрилган, дея ишора қилди. Кейинки қолганига қарамай, ҳали у етдики эди. Ҳамма билан бир-бир танишиб чиққан, пилотасиз тағидан тинимсиз соқлари кўриниб турган, қарашлари дадил, илтирам уч-илтирма тўрт ёшлар замасиданги қизга муружаат қилди.

«Сиз, — қўлидаги рўйхатга кўз югуртирдан. — Ханифа Нуруллаевна, ҳа сиз, бугун мен билан операцияда қатнашасиз, — деди.

— Хўп бўлади, Василйи Васильевич! — Операция хонаси. Ханифанинг хаёлига бир йўли минглаб фикрлар келиб, миёсанин зирқиратиб юборди. Хонага олиб қирилган ярадор жуда кўп оқ йўқотганларнинг уюғида бўлиб қолган. Оринг гавдаси чойшаб тағиди билан-биланмишди. Дардчал чехрасига кўз югуртирдан экан, Ханифанинг гезарган лабларини, қўнми-

Ёшлар ижоди

САККИЗЛИКЛАР

- Мусича «ну-ну»лар плангон толда,
- Кунда — кўчаётган кушлардан қарсон,
- Мусича «ну-ну»лар қарсон ортидан,
- Билмайман, қалбида не озу-армон?..
- Олис диёрларга шогам кушларни
- Юртдан кечмаслиқка айларми даъват?!
- Е айру тушдим деб тенгу тўшлардан,
- Шўриқ тақдирдан чекарми ҳасрат?!
- Олтиранг олма ва заъфарон ялроқ
- Кўзининг амри билан узилди тўшди.
- Олма баргга боқмай ер томон учди,
- Ялроқ ел нафтада бўлди уйинчоқ.
- Барг асраб, авайлаб гунаҳлик чоғдан —
- Олмага умрини айлади эҳсон..

Ажаб тақдир: бугун олма эъзода, Ялроқ нэгиб юрар сарсон саргардон. Самандар ВОҲИДОВ, Вухоро.

Қ О Я

Вижор тўниб туради қол, Вужудиди не гам, не қувонч. Савлатига йўқидир ниҳон, Булутлардан кийиб олган том. Теграсида ажиб нафосат, Эрихламоқ истаиди уни. Дўстлар, аймо, туйғу унга ёт, Бағрида йўқ қувончли уни. Гийёх сўлас, юлдуз полраса, Ҳисси бонар, бетасйир бари. Курашга деб еллар чорласа, Итариди кўксидан нари. ...Олисларга термулади жим, Нима илар у «бардошли қул». Ишамойдан недир илжини? Билмайман... билмаган маъкул. Акрамжон АМИНОВ, Қашқадар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.45 — Мультифильм. 18.55 — «Дом тайер». 19.25 — «Прогресс» программаси. 19.30 — «Ахборот». 20.00 — Туркистан студия (Москва). 20.50 — «Ахборот». 21.10 — Кошкет. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Кишлоқ хўжалиги биланмири телевиоини қўлди университет. 22.50 — Салом, яхши одам (Балдий Филъал). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ҳўз кўрсатуви. 18.35 — МОСКВА. 19.10 — Янгиликлар. 19.20 — Ҳар расида акс отар кўш. 19.35 — Кошкет. 20.05 — Хўжалик фильми. 20.50 — Телефильм. 22.00 — Хўжнати кино экран. 22.30 — Ярми қанай, ярми чан. 23.15 — Кошкет. 23.55 — Спорт куналич. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 ТОШКЕНТ. Кошкет. 20.45 — Ҳингути экран. 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.30 — Тошкент ва тошкентликлар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ. Да — 3/ХИ да Травиата, 4/ХИ да Чичо-чи-сан, 5/ХИ да Марварид изловчилар.

КИНО

Есони — «Ўзбекистон 25 йиллиги», САЙГАТ АРОБИ «ЧАПКА», «НУКУС», «МОСКВА» (буғида ва кеңируви), «КОЗОГҲИСТОН» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00), «ДРУЖБА» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00). Софийа — «Ўзбекистон», «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (қўлува ва кеңируви), «КОЗОГҲИСТОН» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00), «ДРУЖБА» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00).

В. Д. ЖУРИН НОМИДАГИ ЎРТА ОСИЕ ИРРАДИАЦИЯШ ИЛМИЙ ТАДЖИКОТ ИНСТИТУТИ ВАКАИТ ВАЗИРАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораторияларнинг катта илмий ҳодимлари: янги қурилиш материаллари ва деталлари, ерларнинг ювчи ва тупроқларнинг теҳниколаш.

КОНКУРСДА: фан доктори яни кандидат илмий даражасига эга бўлганлар ҳамда накта ишлаб чиқариб тажрибаси, илмий ишлар ва иштироларга эга бўлган ююри малакали мухтассислар қатнашилари мумкин.

Бошқа шаҳардан келиб конкурсдан ўтганлар уй-йўли билан таъминланадилар.

КОНКУРС МУДАТИ 15 ДЕКАБРГАЧА.

Арива ва ҳўннатлар қўйидаги адреса юборилсин: Тошкент шаҳар, Я. Қолаас кўчаси, 24-уй СанИИРИ.

СССР Кишлоқ хўжалиги мисистрийининг

УСИМЛИКНИНГ ИҲМОЯ ҚИЛИШ ИЛМИЙ-ТАДЖИКОТ ИНСТИТУТИ 1975 йил учун

ҚИЗГА ВА СИРҚИ АСПИРАНТУРАГА

қўйидаги мутахассисликлар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Энтомология, фитопатология ва усимликларни ҳимояси. АРИЗАЛАР — 20 ДЕКАБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари — 2-30 январда ўтказилади.

Аризага қўйидаги хўжнатлар қўйиб топширилсин: қарлар ҳисоб бўйича шахсий варақа (фотосурат билан), тариммай ҳоли, жамоат-ишлаб чиқариш характеристикаси, илмий ишлар рўйхати яни таъинган мухтассиснинг бўйича реферат, соғлиги ва маоши тўғрисидаги справкалар.

Хўжнатлар қўйидаги адреса юборилсин: 700000, Тошкент шаҳар, ГСП, 3-Ноёров тулиги, 20-уй.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ 1974 йил учун қўйидаги мутахассисликлар бўйича

СИРҚИ АСПИРАНТУРАГА ҚЎШИМЧА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Функция назарияси ва функцинал анализ (2 ўрин), геометрия ва топология, ҳисоблаш математикаси, диалектика ва тарихий материализм, марксизм-ленинизм асослари, марксизм-ленинизм теорияси, марксизм-ленинизм асослари, марксизм-ленинизм асослари, марксизм-ленинизм асослари.

Хўжнатлар — 10 ДЕКАБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. Муружаат учин адрес: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 103-уй, аспирантура бўлими.

Ўзбекистон информатсия агентлигининг коллективия ФотТАГ тарихида бўлимининг муҳаррири Т. Саъдиевга отаси Зирилло САЪДИЕВНИНГ вафоти муносабати билан чўкур таълим наҳор эъди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

ХАТЛАРДАН САТРАЛАР

ЕДГОРЛИК ҲРНТИЛДИ

Қашқадарь воҳадасидаги учини шахар — Косондаги Дээржинский номли пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчиларининг ташаббуси билан Революция ҳўбони барпо қилинган эди. Яқинда шу ҳўбонга Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатганида ва уни мухтакамлашда кўрбон бўлганлар хотирасига едгорлик ўрнатилди. Бу едгорликни Ленинградлик ҳайкалтарошлар тиклади.

Н. ОЛЛАЕРОВ.

ПАРҲЕЗ ТАОМЛАР ОШХОНАСИ

Нукус шахар умумий оқватлашич трести коллективия шахар аҳолисига маъшият хизмат кўрсатиши янада яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилмоқда. Яқинда шахарнинг Карл Маркс номли марказий кўчасида парҳез таомлар ошхонаси ишга туширилди. Ошхонада бир йўла юзга яқин хўранда оқватланади. Ошпазлардан Александр Балакина, Лида Герасимовалар пазандиликларини учун ошхоналар трестининг Фахрий ёрлиги билан тақдирландилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ, «Совет Ўзбекистон» мухбири.

БИЛИМ ЮРТИ ОЧИЛДИ

Амударь районидagi «Мангит» совхозида яқинда қишлоқ хўжалик, хўнар-техника билим юрти очилди. У шофер, механик ва тракторчилар таъбирлади. Бу билим юртига қўшни район колхоз ва совхозларнинг меҳаназиячиси ихлосманд йигит-қизлари ҳам қабул қилинади. Билим юртида ҳозир 200 дан ортиқ ёш таълим олмақда.

Б. АБДИРЗАЕВА.

«ТАБАССУМ» ДАЛАДА

Андижон область комсомол комитети ҳузурда ташкил этилган «Табассум» ёшлар ансамбли олий ўқув юрталарининг студентларидан ташкил топган. Ансамбли коллективия область колхоз ва совхозларга чиқиб, хилма-хил концерт программаларини намойиш қилиш билан бирга, чорвачилар, қишлоқ хўжалигига оид ва ағенистик мавзуларда сўхтаб ҳамда лекциялар ўтказмоқда.

Б. ТҲИЧЕВ.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

«СПОРТ»

ШАХМАТ

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО МУСОБАҚА

Бугун республикада пойтахтининг мариявий шахмат-шахша клубида халқаро турнир мусобақалари бошланди. Аёллар ўртасида ўттиз наладан бу турнирда мамлакатимиз ва чет эллардан келган 14 киши шахматчи ўзара дона сўрабдилар. Турнирда Ўзбекистон спорт шарафиди халқаро спорт мастери В. Боричево, қўбиятчи шахматчи А. Муртичан, спорт мастериюғида номзод Ш. Бердиева ва республика чемпиони Л. Гольдманлар ҳимоя қилдилар. Мусобақа Давомида мухлислар шўнингдек жаҳон топчи учун даъвогарлар турнирида иштирок этган москвалик Т. Затуловскин, львовлик М. Шуль, қозогистонлик спорт мастери А. Муслимов, қирғизистонлик В. Самогоновларнинг ўйинларини кўришлари мумкин. Шўнингдек, мусобақада халқаро спорт мастери Г. К. Эретова (ҚССР), Е. Керахон (Венгрия), Х. Эренска (Польша), М. Жувику (Руминия) ҳамда А. Михел (ГДР) ва Р. Гочева (Болгария)лар

ШАҲИКА

ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАР ГОЛИВ

Ўрта Осиё республикалари ва Қозогистон командиари ўртасида ўтказилган давлатли турнир шўнингча га етди. Кўнчилида катта қишлоқчи уйбоғган манор турнирда Ўзбекистонлик шаҳматчиларнинг қўли баланд келди. Улар 24 имкониядан 20 очко жамғариб, биринчилида эришдилар. 2-ўринлар Қирғизистон ва Қозогистон командиарига берилди. Шахсий биринчилида тошкентлик С. Давидов билан фрунзелик шахматчи Е. Криволоб голиблик қилдилар.

Е. ЧОРНОВ.

ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинор» командиаси ўз майдонда хабаровскилик армиячиларини қабул қилиб, 7:2 ҳисобида ютуққа эришилди.

ФИГУРАЛИ УЧНИ. «Юбилей» спорт саройида ёш фигурачиларнинг ағнавий «Тошкент номинис» мусобақалари бўлди. Бу сафар Тошкент музига Олмаота, Новосибирск, Оренбург ва Қарағанда спортчилари ҳам тушдилар. Мусобақада тошкентлик фигурачилар голиблик қилди.

Мамлакат чемпионатининг финалида ҳам кўпгина доғддор гроемейстерлар билан беллашиб кўрган Новопашич зўр ярода билан курашга кирди.

Оқ доналарда ўйнаган мастери тақдирини мақсади унчалик чиғал

вазиятлар барпо қилмай, хил афзалликка эришиб, рақибни қийнаш эди. Бир оқис ортинг гроемейстер дадиор ҳаракат қилиб, тез орада имконияч учираш олдидан гроемейстерда 14 имкониядан 11.5. Новопашичда эса 10,5 очко бор эди.

Мамлакат чемпионатининг финалида ҳам кўпгина доғддор гроемейстерлар билан беллашиб кўрган Новопашич зўр ярода билан курашга кирди.

Оқ доналарда ўйнаган мастери тақдирини мақсади унчалик чиғал

тер Иванор тошкентлик Грушевскийни ютиб, оқонларини ўн биттага етказиб олди ва Лейн гавда қилишдан манфаатдор бўлиб турди. Йўқ, унинг айтгани бўлмади: дастлаби икки совриги 11,5 тадан очко жамгарган Лейн билан Новопашичга насиб этди, унга эса учинчи ўрин теғди.

Республика чемпиони Левон Григорьян халқаро мастер Юрий Анипас билан дуранг қилди, унинг жамгармасидан очко ролпа-роса утга бўлди. Дастлаби уч ўйинни бой берган чемпиониюғида кейинги 12 учрашувининг санқизатсини ютиб, тўрттасини дуранг билан тутатди. Аввалига шиддат би-

лашдан мақсад нималигини чўри ағналадек бўлди. Ҳаётнинг ҳамма қирралари унинг кўз ўнгидан намоб бўлиб борди. Назарида, бу ерда одамлар ҳам бошқача. Улар худди туғишгандек меҳрибон, бир-бирига самимий. Лекин ҳарбий интизом барчадан мастулиятини, топшириқни виқондан бажариши тақозо этарди. Бора-бора Яковлев қандайдир кўрнмас ниҳатлари билан узоқда Катта-кўрғонда истикомат қилаётган отасини ослатди. Қўншилирарим, ёқиман — деб ҳайлидан ўтказди.

У ширин хаёлларга берилди. Шу пайт ташқирдан каттиқ момақалдиорқ гўмбурлади. Ҳаммаёқ ёришиб кетди. Ханифа яна отишма бошланди, деб чўчиб тушди. Зум ўтмай, шамол аралаш ёмғир шивала ёга бошлади.

«Тривога!» Дўшман ич-ичига тўриб кетди. Бизниқлар шиддатли хўжмага ўтишгани ҳақидаги хабар санитар қизлару, врачлардан тортиб, оғир ётган ярадорларга га — ҳаммага бамисоли шердек

ЖАРРОҲЛИК ТИҒИ БИЛАН

дид тутмасин, нозик қўллари ҳаяжондан қалтирарди. — Бошладик! — деди жарроҳ жиддий оҳангда. Ханифа серкак толиб, тетиқлашди. У тиррираб чиққан қондан ҳам чўчимайди. Ярани авайлабгина боғлади. Хайрида ишга қўз урганга ўзилан-ўзи мамнун бўлиб қўйди. Ахир, у одамларни авою-қубатдан ҳалос этишти-ку! Лекин шўнинг ўзи кишфоя қилармикин?!

Яковлев ўз ўрнини энди Ханифага бўшатиб берган эди. Биринчи муस्ताқил операция. Нималдан бошлаши керак? У қалтираб тигини кўчирди, кучли ҳаяжонлангандан кейин ёки Яковлевнинг салобати босганиданми, ҳар қалай, авайлаб-бадани жуниқиб кетди. «Ноғўри операция қилиб қўйсам-а» — деган хаёлга ҳам борди.

Ханифа Нуруллаевна ярадорнинг сўниқ кўзларига қарамасликка уриниб, унинг яраланган ёғни тиклаганча, Яковлевнинг кўрсатмаларига қўлоқ солди. Ханифа нимандир чўкур ағналадек, олмаси яна узоқ ва машаққатли йўлни ташлади. Хабаровскада бўлди. Бу ердан санитар поезидида оғир ярадорлар билан мамлакат ичкари-сини томон йўл олди. Яна ўқисузи тўналар, мураккаб операциялар...

Ниҳоят, кийинчилилар орқанда қолди. Ханифа Мурудова Москва кўнгуларидан борар экан, тинч ҳудудуриш биланганани, ҳамма ерда уруш асоратларини тутганини учун умумжақ хашари жўш ураётганини кўриб, ич-ичдан сериранг, қўлда қарх ураётган қабутларга тикилиб, юксак-юксакликларга парвоз қилиш келарди. У тўғри устозни ҳузурга йўл олди. 2-медицина институтини умумий хирургия кафедраси ошигини аста тақилладди. Ичкаридан: «Марҳамат, кираверинг!» — деган ёқимли овоз эшитилди. Хонада Иван Гурьевич Руфановдан бўлак ҳеч ким йўқ эди. У қаршисида мулоийи қўлиб

ОЧЕРК

кўч, ғайрат-шижоат бағишлаб юборган эди.

Шу таҳинда Ханифа Мурудова ҳам бугун фронт йўлини қўлда жарроҳлик тигини қўймай босиб ўтди. Польша, Франкфурт, Одер... Берлиндан ағити йилгирма етти чакирим берида Эркин деган жой бор. Госпиталь шу ерда тўхтади. Ханифа бугун оламни бағрига бошлайи кўриб эди:

— Галаба!.. Қалбар орзиниб кутилган севинчдан каттиқ ларага келган, қўзларда қувонч ёшлари Медицина хизмати старший лейтенанти Ханифа Мурудованинг кўксини Қизил Юлдуз ордени бекаб турарди. У умирида биринчи марта чўкур «хў» торди. Ха, уруш барчаннинг тинка-мадорини қурутган, лекин совет кишиларининг пўлат иродасини буюқмаган эди.

Бирой Узоқ Шарқда ҳали вазиат жиддийлигига турарди. Буни Ханифа Нуруллаевна ҳам қалбдан чўкур ҳис этиб, унга қайтишни олмаси, яна узоқ ва машаққатли йўлни ташлади. Хабаровскада бўлди. Бу ердан санитар поезидида оғир ярадорлар билан мамлакат ичкари-сини томон йўл олди. Яна ўқисузи тўналар, мураккаб операциялар...

Ниҳоят, кийинчилилар орқанда қолди. Ханифа Мурудова Москва кўнгуларидан борар экан, тинч ҳудудуриш биланганани, ҳамма ерда уруш асоратларини тутганини учун умумжақ хашари жўш ураётганини кўриб, ич-ичдан сериранг, қўлда қарх ураётган қабутларга тикилиб, юксак-юксакликларга парвоз қилиш келарди. У тўғри устозни ҳузурга йўл олди. 2-медицина институтини умумий хирургия кафедраси ошигини аста тақилладди. Ичкаридан: «Марҳамат, кираверинг!» — деган ёқимли овоз эшитилди. Хонада Иван Гурьевич Руфановдан бўлак ҳеч ким йўқ эди. У қаршисида мулоийи қўлиб

Миршароф МУҲСИМОВ, Самад ҚОДИРОВ.

УСТОЗ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАБ

Мусобақа иштирокчилари ўртасида кўрча ташлаш билан уларнинг жадалдаги ўриларидан ташқари учрашувлар тартиби ҳам олдиндан аниқ бўлиб қолди. Устоз Амиддин Хўнаев хотирасига бағишланган ағнавийи учинчи Вутунитиор турнирида москвалик гроемейстер Анатолий Лейн билан днепропетровскилик та